

اندیشه‌های سیاسی اسلام و ایران

مجموعه علوم سیاسی

مؤلف: معزالدين بابائي تيموري

کتابخانه‌های کمک‌آموزشی کارشناسی ارشد

باباخانی تیموری، معزالدین

اندیشه‌های سیاسی اسلام و ایران / کارشناسی ارشد مجموعه علوم سیاسی / معزالدین باباخانی تیموری

مهر سبحان ۹۳

۱۰۷ ص: جدول، نمودار (آمادگی آزمون کارشناسی ارشد علوم سیاسی)

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۴-۴۰۹-۹

نهرسنوبوبی بر اساس اطلاعات فیا

فارسی - چاپ اول

۱- اندیشه‌های سیاسی اسلام و ایران ۲- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)

۳- آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی ۴- دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها

مهر باباخانی تیموری

شابک: ۹۷۸۶۰۰۳۳۴۴۰۹۹

۰۵۴۴۵۳

۳۳۲۸۲۴۲

اندیشه‌های سیاسی اسلام و ایران

معزالدین باباخانی تیموری

مهر سبحان

اول / ۹۳

جلد ۲۰۰۰

ریال ۱۴۰/۰۰۰

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۴-۴۰۹-۹

☒ شابک

☒ ناشر:

☒ نوبت و تاریخ چاپ

☒ تیراژ:

☒ قیمت:

☒ شابک:

انتشارات مهر سبحان: خیابان ولیعصر، بالاتر از تقاطع مطهری، روبروی قنادی هتل کتیپا، تهران، جنب

تلفن: ۰۲۱-۸۴۰۰۰۰۰

بانک ملی، پلاک ۲۰۵۰

مقدمه ناشر

آیا آنان که می‌دانند با آنان که نمی‌دانند برابرند؟ (قرآن کریم)

پس از حمد سپاس و ستایش به درگاه بی‌همتای احدیت و درود بر محمد مصطفی، عالی نمونه بشریت که در تاریخ دور تاریخ، بنا به فرمان نام‌شمار صمدیت از میان مردمی برخاست که خود بودند در پست‌ترین حد توحش و ضلالت و بربریت و نگاه با قوانین شامل خویش هم‌سان راهبری نمود و رهانید از بدویت و استعانت جوییم از قرآن کریم، کتابی که هست جاودانه و بی‌نقص تا ابدیت.

کتابی که در دست دارید، برایش از مجموعه کتب خودآموز مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان است که بر مبنای خلاصه درس و تأکید بر نکات مهم و کلیدی و تنوع پرسش‌های چهار گزینه‌ای جمع‌آوری شده است. در این ویرایش ضمن توجه کامل به آخرین تغییرات در سرفصل‌های تشریحی، شاهد جهت آزمون‌های ارشد تلاش گردیده است که مطالب از منابع مختلف معتبر و مورد تأکید صراحان ارشد با ذکر مثال‌های یادآور و پرسش‌های چهار گزینه‌ای با کلید و در صورت لزوم تشریح کامل ارائه گردد تا دانشجویان گرامی را از مراجعه به سایر منابع مشغول بی‌باز نماید.

لازم به ذکر است شرکت در آزمون‌های آزمایشی مطالبی که در جامعه آماری گسترده و در سطح کشور برگزار می‌گردد می‌تواند محک جدی برای عزیزان دانشجو باشد تا نقاط ضعف و قوت خود را بیابند و با مرور مجدد مطالب این کتاب، آن‌ها را برطرف سازند که تجربه سال‌های مختلف موکد این مسیر به عنوان مطمئن‌ترین راه برای موفقیت می‌باشد.

لازم به ذکر است از پورتال ماهان به آدرس www.mahanportal.ir می‌توانید خدمات پشتیبانی را دریافت دارید.

و نیز بر خود می‌بالیم که همه ساله میزان تطبیق مطالب این کتاب با سرفصل‌های آزمون‌های ارشد- که از شاخصه‌های مهم ارزیابی کیفی این کتاب‌ها می‌باشد- ما را در محضر شما سربلند می‌نماید.

در خاتمه بر خود واجب می‌دانیم که از همه اساتید بزرگوار و دانشجویان ارجمند از سراسر کشور و حتی خارج از کشور و همه همکاران گرامی که با ارائه نقطه نظرات سازنده خود ما را در پربارتر کردن ویرایش جدید این کتاب یاری نمودند سپاسگزاری نموده و به پاس تلاش‌های بی‌چشمداشت، این کتاب را به محضرشان تقدیم نماییم.

مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان

معاونت آموزش

مقدمه مولف

اندیشه سیاسی اسلام، اندیشه‌ای است که با مسلمانان مرتبط است. خصوصیات اصلی اندیشه سیاسی آن است که در خلاء شکل نمی‌گیرد و شرایط زمانی و مکانی در شکل‌گیری اندیشه سیاسی دخیل است. اندیشه سیاسی اسلام نیز از این وضعیت مستثنی نیست. در شکل‌گیری این نوع اندیشه، عوامل دخیل دارند: (۱) نصوص و کتب اسلامی مانند قرآن، احادیث، نهج البلاغه و... (۲) فلسفه سیاسی اسلامی که عمدتاً با شیوه استدلال و فرایند عقلانی امور مرتبط است. لازم به ذکر است که در بررسی فلسفه سیاسی اسلام شروع آن با کندی آغاز می‌شود و بعد توسط فارابی و ابن سینا ادامه می‌یابد. نکته قابل تأمل در فلسفه اسلام آن است که در شکل‌گیری این نوع فلسفه، اندیشه‌های یونان و اندیشه‌های ایرانی قبل از اسلام تأثیر عمیق داشته‌اند. تأثیر اندیشه‌های یونان نظیر فیثاغوریان، افلاطون و ارسطو را در فیلسوفان مشائی یا مشائیون نظیر کندی، فارابی، ابن سینا و ابن رشد می‌توان دید. حاجه نصیرالدین طوسی، ابن باجه، ابن طفیل می‌توانیم در نظر بگیریم. تأثیر اندیشه‌های ایرانی را که به اندیشه‌های ایرانی‌شهری و اندیشه‌های ایرانی‌شهری است، یکی در اندیشه فیلسوفان اشراقی می‌توان ملاحظه نمود. نظیر: اندیشه‌های سهروردی و دیگری در اندیشه‌هایی که برای این اندیشه‌ها و شریعت‌نامه‌ها مورد استفاده قرار گرفته است مانند سیاستنامه خواجه نظام الملک، نظریه‌های سیاسی سهروردی، شاهنامه فردوسی، ملاحده کبیر و ادب الصغیر ابن مقفع.

(۳) کلام سیاسی اسلام که از موارد ثابت و تغییرناپذیر کلام سخن می‌گوید مانند توحید، نبوت، معاد و منظور از کلام "Tealogy" شناخت کلام خدا است. در اسلام مجادلات کلامی دیده شده که در اصل این مجادلات پرداخته شده است از جمله این موارد می‌توان از مجادله اشاعره و معتزله، خوارج و مرجئه، شیعه، سنی را نام برد. (۴) فلسفه سیاسی اسلام، که در این مورد تفاوت آن با کلام سیاسی اسلام آن است که در اینگونه از اندیشه شرایط زمانی و مکانی نیز در نظر گرفته می‌شود و به همین مانند کلام سیاسی اسلام که «ثابت» هستند در فقه سیاسی اسلام، ثابت نیست بلکه «تحول پذیر و تغییرپذیر» است. مسایلی نظیر دین، دموکراسی، حکومت را معمولاً در فقه سیاسی اسلام عنوان می‌کنند. اهل تسنن نظیر ابوالحسن ماوردی در شکل‌گیری نظام سیاسی اسلام بر کجایین حکمرانی به نوعی فقه سیاسی بیان می‌دارد.

نکته حایز اهمیت در بررسی اندیشه سیاسی اسلام حضور نهاد خلافت و سلطنت است که بسیاری از متفکران اسلامی اندیشه‌های خود را در مورد ارتباط بین خلیفه و سلطان بیان می‌دارند، برای مثال ابن خلدون در مقدمه از این غایت نام می‌برد و این پدیده را عاملی می‌داند در جهت تبدیل خلافت به سلطنت. بحث‌های تاریخی ابن خلدون در این مورد قابل تأمل است.

در اندیشه معاصر مسلمانان که در جلد دوم این کتاب برای مقطع آمادگی دکترا در نظر گرفته شده است به نظریات شیعه و سنی در این خصوص پرداخته شده است، لذا به خوانندگان محترم پیشنهاد می‌شود که برای بررسی کامل‌تر مسائل اندیشه سیاسی اسلامی معاصر به کتاب اندیشه سیاسی اسلامی نوشته مولف این متن برای آمادگی آزمون دکتری که برای این موسسه تهیه شده است رجوع نمایند، قبلاً از همکاری ویراستار و اعضای موسسه ماهان تشکر می‌نمایم.

صفحه	عنوان
۷	فصل اول: واکاوی اندیشه سیاسی اسلام و ایران
۹	تفاوت اندیشه فلسفی
۱۰	مفهوم اندیشه سیاسی در اسلام
۱۱	شناخت اندیشه‌های ایران قبل از اسلام
۱۱	تقسیم‌بندی ارسطو از فلسفه
۱۲	شناخت اندیشه سیاسی اسلام
۱۴	بررسی فقه سیاسی اهل سنت
۱۴	ماوردی
۲۵	فصل دوم: مجادلات کلامی در اندیشه سیاسی اسلام
۲۷	کلام سیاسی اسلام
۲۹	بررسی کلام اهل سنت
۳۰	بررسی کلام شیعه
۳۳	جنبش اهل حق
۳۵	فصل سوم: معرفی فیلسوفان سیاسی اسلام
۳۷	فلسفه سیاسی فارابی
۴۱	اندیشه‌های سیاسی خواجه نصیرالدین طوسی
۴۲	ابن سینا و فلسفه سیاسی او
۴۴	ابن رشد اندلسی
۴۶	اندیشه‌های اخوان الصفا
۴۹	فصل چهارم: متفکران اسلامی معاصر
۵۱	اندیشه امام خمینی
۵۲	اندیشه سیاسی مودودی
۵۶	سیدجمال الدین اسدآبادی
۵۸	مکتب اجتماعی قاسم امین
۵۹	مکتب فلسفی علی عبدالرزاق
۶۲	مکتب دینی رشیدرضا
۶۳	نوسلفی‌ها
۶۴	وهابیت
۶۷	مجموعه سوالات تالیفی
۷۷	پاسخنامه مجموعه سوالات تالیفی
۷۹	مجموعه سوالات کنکور سال‌های ۹۳-۱۳۸۴
۹۷	پاسخنامه سوالات کنکور سال‌های ۹۳-۱۳۸۴